

København 14.09.2022

RESUMÉ AF TALE OM DEN EUROPÆISKE UNIONS TILSTAND 2022

Tale om Unions Tilstand er et tilbageblik på det forløbne år samt et blik over de politiske og lovgivningsmæssige prioriteter for det kommende år. Årets æresgæst var den ukrainske førstedame Olena Zelenska; en påmindelse om, hvordan Ruslands invasion nu gennemsyrrer alle dele af politikudformningen i EU. Energikrisen og den russiske krig var nøglemønstre i Europa-Kommissionens formand, Ursula von der Leyens årlige Tale om Unionens Tilstand.

Krig i Ukraine og sanktioner mod Rusland

Von der Leyen indledte sin tale med at slå fast, at Putins krig ikke kun er mod Ukraine, men mod fælles europæiske værdier, demokrati, energi og økonomi. Derfor fortsætter EU sin økonomiske støtte til Ukraine, hvor der afsættes yderligere 100 millioner euro til genopbygningen af ukrainske skoler, mens landet desuden får adgang til EU's indre marked og frie roaming område. Desuden erklærer Kommissionens formand, at sanktionerne mod Rusland er vellykkede og lover at opretholde dem.

Energikrise, inflation og stigende leveomkostninger

Det europæiske energimarked er ødelagt. EU skal være mindre energifhængig af udenlandske aktører, især fjendtlige nationer som Rusland. Siden sidste år har EU reduceret sin gasafhængighed af Rusland fra at importere 40 % af gassen fra Rusland til nu kun 9 %. EU skal prioritere den grønne omstilling mere end nogensinde, men også søge at handle energi med ligesindede lande som Norge, USA og Algeriet. Energikrisen i 2020'erne raser grundet den fortsatte afhængighed af fossile brændstoffer. Energifriserne og inflationen stiger på en måde, så europæiske borgere og virksomheder ikke kan følge med. Von der Leyen opfordrer alle europæere til at reducere deres elforbrug. Dertil præsenteres en hjælpepakke på 140 milliarder euro til at sænke elpriserne i medlemslandene. Slutteligt lover Kommissionsformanden en plan for at ændre og forbedre elhandelsmarkedet.

Grøn energi: Fornyelse af EU med brint

Kommissionsformanden fremhæver grøn omstilling som det bedste våben mod energifhængighed. Derfor foreslår Kommissionen en større investering i brintenergi: Med 3 milliarder euro hentet fra Den Europæiske Investeringsfond foreslås oprettelsen af en Ny Europæisk Brintbank med et mål om at sikre 10 millioner tons brint i EU. Desuden fortsætter projekter inden for havvind- og solenergi som en del af New Green Deal.

Sikring af økonomien: Økonomisk styringsplan & SMV-aflastningspakke

Ikke siden det økonomiske opsving efter Anden Verdenskrig har Europa oplevet et økonomisk opsving, som fulgte pandemiens afslutning. For at sikre den europæiske økonomi mod inflation foreslår Kommissionen en Økonomisk Styringsplan, med formål er at give medlemsstaterne en mere åben ramme for strategiske investeringer og samtidig stramme overholdelsen af EU's finanspolitiske regler. Kommissionen foreslår desuden en støtteplan for SMV'er. Planen indeholder blandt andet en revision af direktivet om forsinket betalinger og et nye fælles skatteregler for at drive forretning i EU.

Konvention om ændring af EU-traktater: Udvidelse af Unionen

Von der Leyen mener, at tiden er inde til at ændre EU's traktater for at EU videre til næste generation. Frem mod den kommende Traktatskonvention foreslår Kommissionsformanden, at landene på Vestbalkan, Ukraine, Georgien og Moldova skal forsøges at indlemmes i EU og udtaler: "Vi bør styrke demokratiet på vores kontinent og hjælpe naboer på vej. Vestbalkan-lande, Ukraine, Georgien, Moldova vores union er ikke komplet uden jer".

Andre centrale temaer i talen var Kommissionens **kommende initiativ om mental sundhed**, en **Forordning om kritiske råmaterialer**, der skal sikre en europæisk reserve af kritiske råstoffer; et skridt mod mindre afhængig af Kina, **et ledertopmøde med den amerikanske præsident Biden** om at styrke globalt demokratiet, en **Forordning om Forsvar af Demokratiet** til at bekæmpe fake news og fjendtlig udenlandsk forskning og en **proklamation af 2023 som Året for uddannelse og efteruddannelse**, hvor fokus vil være, hvordan Kommissionen kan afhjælpe den massive mangel på arbejdskraft i hele EU. Endeligt præsenterede von der Leyen Kommissionens længe ventede **plan for at styrke bekæmpelsen af korruption**, som vil blive omsat til et lovforslag, der offentliggøres i år.